KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/482,

22. märts 2019,

millega muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2016/1368, millega kehtestatakse finantsturgudel kasutatavate kriitilise tähtsusega võrdlusaluste loetelu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/1011

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014, ([1]) eriti selle artikli 20 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Võrdlusalustel on oluline roll paljude finantsinstrumentide ja finantslepingute hinna kindlaksmääramisel ning paljude investeerimisfondide tootluse mõõtmisel. Võrdlusaluste jaoks sisendandmete esitamise ja võrdlusaluste haldamise puhul on paljudel juhtudel manipuleerimise oht ning asjaomastel isikutel esineb sageli huvide konflikte.

(2) Oma majandusliku rolli täitmiseks peavad võrdlusalused kajastama nende mõõdetavat ja aluseks olevat turu- või majandusolukorda. Kui võrdlusalus enam ei kajasta aluseks olevat turgu, nt pankadevahelisi intressimäärasid, võib sellel liidus olla negatiivne mõju muu hulgas turu usaldusväärsusele, kodumajapidamiste rahastamisele (eluasemelaenud ja muud laenud) ja ettevõtjatele.

(3) Oht liidu kasutajatele, turgudele ja majandusele suureneb tavaliselt juhul, kui teatava võrdlusalusega seotud finantsinstrumentide, finantslepingute ja investeerimisfondide koguväärtus on suur. Seepärast on määrusega (EL) 2016/1011 kehtestatud erinevad võrdlusaluste kategooriad ja täiendavad nõuded, millega tagatakse teatavate kriitilise tähtsusega võrdlusaluste usaldusväärsus ja kindlus; sealhulgas on antud pädevatele asutustele õigus nõuda teatavatel tingimustel kriitilise tähtsusega võrdlusaluse sisendandmete esitamist või sellise võrdlusaluse haldamist.

(4) Vastavalt määruse (EL) 2016/1011 artikli 20 lõikele 1 on komisjonil õigus vastu võtta rakendusakte, et kehtestada ja vaadata vähemalt iga kahe aasta järel läbi kriitilise tähtsusega võrdlusaluste loetelu.

(5) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2016/1368 ([2]) on kehtestatud finantsturgudel kasutatavate kriitilise tähtsusega võrdlusaluste loetelu vastavalt määrusele (EL) 2016/1011.

(6) Kooskõlas määruse (EL) 2016/1011 artikli 20 lõike 1 punktiga b võidakse võrdlusalused lisada kriitilise tähtsusega võrdlusaluste loetellu, kui kõnealused võrdlusalused põhinevad peamiselt ühes liikmesriigis asuvate sisendandmete esitajate andmetel ning neid peetakse kõnealuses liikmesriigis kriitilise tähtsusega võrdlusalusteks.

(7) 10. oktoobril 2018 esitas Poola pädev asutus (Komisja Nadzoru Finansowego („KNF")) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) ettepaneku tunnustada määruse (EL) 2016/1011 artikli 20 lõike 1 punkti b alusel kriitilise tähtsusega võrdlusalusena Varssavi pankadevahelist intressimäära (Warsaw Interbank Offered Rate (edaspidi „WIBOR")), kuna see on Poolas kriitilise tähtsusega ja põhineb ainult Poolas asuvate sisendandmete esitajate andmetel.

(8) WIBOR on viiteintressimäär, mis põhineb selliste intressimäärade keskmisel, millega Poola rahaturul tegutsevad pangad on nõus andma üksteisele tagatiseta eri lõpptähtaegadega laene. 10. oktoobri 2018. aasta seisuga osales WIBORi rühmas 11 panka, mis kõik asuvad Poolas.

([1]) ELT L 171, 29.6.2016, lk 1.

([2]) Komisjoni 11. augusti 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/1368, millega kehtestatakse finantsturgudel kasutatavate kriitilise tähtsusega võrdlusaluste loetelu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/1011 (ELT L 217, 12.8.2016, lk 1).

(9) KNF väitis ESMA-le esitatud hinnangus, et kui WIBORi väljaandmine lõpetataks või kui seda antaks välja sellistele sisendandmetele või sellisele sisendandmete esitajate rühmale tuginedes, mis ei peegelda enam aluseks olevat turgu või majandusolukorda, võiks sellel olla märkimisväärne kahjulik mõju Poola finantsturgude toimimisele.

(10) KNFi hinnang näitab, et WIBORit kasutatakse võrdlusalusena 60 % puhul Poolas kodumajapidamistele antud laenude kogusummast ja 70,1 % puhul tasumata hüpoteeklaenudest. Alates 2013. aastast antud hüpoteeklaenude puhul on WIBORile tuginemine kasvanud 98,5 %-ni. Lisaks sellele on WIBOR kupongimaksete võrdlusalus ligikaudu 26 % puhul Poola võlakirjade kogunimiväärtusest. KNF esitas ka andmed, mille kohaselt kasutatakse WIBORit võrdlusalusena börsiväliste intressimäära tuletisinstrumentide puhul; kõnealuste väärtpaberite tagasimaksmata tinglik väärtus on 366 miljardit eurot. Peale selle väitis KNF uuringu põhjal, et WIBORit kasutatakse võrdlusalusena investeerimisfondides, mille varade kogunetoväärtus on 2,6 miljardit eurot. WIBORit järgivate finantsinstrumentide ja -lepingute koguväärtus ületab seega Poola rahvamajanduse kogutoodangut. Hinnangus järeldati, et WIBOR on Poola finantsstabiilsuse ja turu usaldusväärsuse seisukohast ülioluline ning et WIBORi väljaandmise lõpetamisel või ebausaldusväärsusel oleks märkimisväärne kahjulik mõju Poola finantsturgude toimimisele ning äriühingutele ja tarbijatele, kuna sellega on seotud laenud, tarbijakrediiditooted ja investeerimisfondid.

(11) 8. novembril 2018 saatis ESMA komisjonile arvamuse, milles ta sedastas, et KNF on arvesse võtnud kõiki määruse (EL) 2016/1011 artikli 20 lõikes 3 sätestatud elemente ja kriteeriume ning et ta on esitanud kvantitatiivsed andmed, mis toetavad taotlust tunnustada WIBORit kriitilise tähtsusega võrdlusalusena, samuti analüüsi, mis näitab WIBORi väga olulist rolli Poola majanduses.

(12) Seepärast tuleks rakendusmäärust (EL) 2016/1368 vastavalt muuta.

(13) Pidades silmas WIBORi olulisust, selle laialdast kasutamist ja selle rolli kapitali paigutamisel Poolas, peaks käesolev määrus jõustuma viivitamata.

(14) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) 2016/1368 lisa asendatakse käesoleva määruse lisa tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 22. märts 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

„*LISA*

Määruse (EL) 2016/1011 artikli 20 lõike 1 kohane kriitilise tähtsusega võrdlusaluste loetelu

Nr	Võrdlusalus	Haldur	Asukoht
1	Euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär (Euro Interbank Offered Rate (EURIBOR®))	Euroopa rahaturgude instituut (EMMI)	Brüssel, Belgia
2	Euroala pankadevahelise üleööturu keskmine aastaintressimäär (Euro Overnight Index Average (EONIA®))	Euroopa rahaturgude instituut (EMMI)	Brüssel, Belgia
3	Londoni pankadevaheline intressimäär (London Interbank Offered Rate (LIBOR))	ICE võrdlusaluste haldamise osakond (ICE Benchmark Administration (IBA))	London, Ühendkuningriik
4	Stockholmi pankadevaheline intressimäär (Stockholm Interbank Offered Rate (STIBOR))	Rootsi pankurite assotsiatsioon (Svenska Bankföreningen)	Stockholm, Rootsi
5	Varssavi pankadevaheline intressimäär (WIBOR)	GPW Benchmarks S.A.	Varssavi, Poola“